กรุงเทพธุรกิจ
Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: GR/-
วันที่: พฤหัสบดี 6 ตุลาคม 2554
ปีที่: 1 **ฉบับที่:** 5 **หน้า:** 04(เต็มหน้า)
Col.Inch: 240 **Ad Value:** 360,000 **PRValue (x3):** 1,080,000 **คลิป:** สี่สี
คอลัมน์: GR>Special: สร้างกลไกคาร์บอนเครดิต-พันธบัตรป่าไม้เครื่องมือใหม่ระดมเงินทุน

GR Special

สร้างกลไก

คาร์บอนเครดิต-พันธบัตรป่าไม้ เครื่องมือใหม่ระดมเงินทุน

ภาพ : ปตท.

ทีดีอาร์ไอศึกษาต้นทุนการสูญเสียพื้นที่ป่า ปี 42-46 รวม 80,813 ล้านบาท

มาตรการปลูกไม้ที่มีอยู่อาจไม่พอ ถูกตั้งประเด็นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ถึงการดูแลป่าไม้ ภายใต้กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับป่า 107 ล้านไร่ (ข้อมูลกรมป่าไม้ปี 2552) ขณะที่ 2 หน่วยงาน มีข้อจำกัดของงบประมาณและกำลังคน ทำให้การลักลอบตัดไม้ทำลายป่ายังเกิดขึ้นให้เห็นมาโดยตลอด หลายองค์กรจึงเสนอเครื่องมือใหม่เพื่อใช้ระดมเงินทุน และกำลังคนในการดูแลป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากรายงานของ คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change : IPCC) เมื่อปี 2550 ระบุว่าการทำลายป่าไม้มีสัดส่วนในการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกกว่า 20% แต่ป่าไม้ยังมีอีกบทบาทหนึ่งในการช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศกลับมาสู่พื้นที่ป่า ดังนั้นการขายคาร์บอนเครดิตในภาคป่าไม้จึงเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการระดมทุน เพื่อรักษาป่า

ลดาวัลย์ พวงจิตร อาจารย์ภาควิชาวนวัฒนวิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนึ่งในผู้จัดทำคู่มือกลไกการพัฒนาที่สะอาดภาคป่าไม้ ภายใต้พิธีสารเกียวโต Afforestation/ReforestationCDM หรือ A/R CDM ว่า กลไกดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการระดมทุน เพื่อนำไปฟื้นฟูและรักษาป่า แต่ก็มีข้อจำกัดหลายประการ ทำให้กลไกนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากคาร์บอนที่ถูกกักเก็บไว้มีโอกาสถูกปล่อยกลับคืนสู่บรรยากาศจากหลายสาเหตุ อาทิ การตัดไม้ การเกิดไฟป่า ทำให้มีความไม่แน่นอนสูง ทั้งมีระยะเวลาในการคิดคาร์บอนเครดิตยาวนาน เพื่อรอให้ต้นไม้โตพอ

นอกจากนี้กลไก A/R CDM ยังมีเงื่อนไขมาก อาทิ ต้องปลูกในพื้นที่ที่มีการรับรองสิทธิขัดเจน และต้องเป็นการปลูกป่าในพื้นที่ที่ไม่เคยเป็นป่ามาก่อนในช่วงเวลา 50 ปี หรือเป็นการปลูกป่าขึ้นมาใหม่ในพื้นที่ที่เคยเป็นป่า แต่ถูกทำลายไป โดยไม่มีสภาพเป็นป่าตั้งแต่ 31 ธ.ค.2532 และความไม่เป็นป่าต้องไม่ได้เกิดขึ้นชั่วคราว เช่น การเกิดภัยธรรมชาติ

และต้องไม่ใช่การดำเนินงานตามปกติ ยกตัวอย่างในกรณีบริษัทหนึ่งปลูกยูคาลิปตัส เพื่อนำวัตถุดิบป้อนโรงงานกระดาษไม่สามารถนำมาคิดคำนวณคาร์บอนเครดิตได้ เพราะเป็นกิจกรรมที่ต้องทำอยู่แล้วในเชิงธุรกิจ ขณะเดียวกันต้องอยู่ภายใต้นิยามของ "ป่าไม้" ตามมาตรฐานของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพ

iQNewsAlert™
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net

กรุงเทพธุรกิจ
Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: GR/-
วันที่: พฤหัสบดี 6 ตุลาคม 2554
ปีที่: 1 **ฉบับที่:** 5 **หน้า:** 04(เต็มหน้า)
Col.Inch: 240 **Ad Value:** 360,000 **PRValue (x3):** 1,080,000 **คลิป:** สี่สี
คอลัมน์: GR>Special: สร้างกลไกคาร์บอนเครดิต-พันธบัตรป่าไม้เครื่องมือใหม่ระดมเงินทุน

ภูมิอากาศ (UNFCCC) ที่ต้องมีขนาดพื้นที่ 0.05-1 เฮกเตอร์ มีการปกคลุมของเรือนยอด 10-30% และความสูงของต้นไม้อยู่ที่ระดับ 2-5 เมตร

ขณะที่ **ศิริธัญญ์ ไพโรจน์บริบูรณ์ ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)** บอกว่า หลายฝ่ายเห็นตรงกันว่า การขายคาร์บอนเครดิตภาคป่าไม้เป็นทางเลือกหนึ่งในการลดข้อจำกัดในการอนุรักษ์ป่า และขณะนี้มีการนำร่องที่ป่าสักชุมชนเครือข่ายอินแปง ซึ่งครอบคลุม จ.สกลนคร จ.อุดรธานี และ จ.กาฬสินธุ์ โดยเมื่อปี 2550 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยมิชิแกน สเตท ประเทศสหรัฐอเมริกา และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และขายคาร์บอนเครดิตเมื่อต้นปี 2554 ที่ผ่านมาในตลาดรอง หรือ Verified Emission Reduction (VER) ซึ่งขั้นตอนจะง่ายกว่า A/R CDM โดยมหาวิทยาลัยมิชิแกนเป็นผู้รับซื้อทั้งหมดภายใต้สัญญา 2 ปี นอกจากนี้ยังมีกลุ่มชาวบ้านอีกหลายกลุ่มในภาคต่าง ๆ สนใจที่จะขายคาร์บอนเครดิต โดย อบก. ได้เข้าไปให้ความรู้ในเรื่องนี้แล้ว เพื่อเตรียมความพร้อม

ขณะเดียวกันยังอยู่ระหว่างการวางรูปแบบที่ทำให้การปฏิบัติง่ายขึ้น และเหมาะสมสำหรับประเทศไทย โดยจะให้องค์กรที่เป็นนิติบุคคลไม่ว่าจะเป็นรัฐหรือเอกชน เข้ามาเป็นผู้รวบรวมแปลงปลูกป่าและขายคาร์บอนเครดิตแบบรวมขาย (Programme of Activities: PoA) เหมือนที่ดำเนินการแล้วในโครงการก๊าซชีวภาพขนาดเล็ก และขายในตลาด VER

"การขายคาร์บอนเครดิตในตลาด VER และขายในประเทศไทยให้กับผู้ประกอบการน่าจะเป็นกลไกที่เหมาะสมที่สุด เพราะการขายในรูปแบบ CDM มีความยุ่งยากซ้ำซ้อน ทำให้หลายพื้นที่ ซึ่งมีความคิดจะทำเมื่อหลายปีก่อนยังขับเคลื่อนไปไม่ได้ เช่น ป่าชายเลนบริเวณปากแม่น้ำเวฬุ จ.จันทบุรี บนพื้นที่กว่า 10,000 ไร่ ซึ่งมีส่วนหนึ่งเป็นป่าชายเลนเสื่อมโทรม เนื่องจากถูกบุกรุกทำนากุ้ง แต่เนื่องจากมีหลายหน่วยงานเกี่ยวข้อง ทำให้ยังขายคาร์บอนเครดิตไม่ได้" ศิริธัญญ์ บอก

อย่างไรก็ตามยังมีการพัฒนาเครื่องมือใหม่อีกรูปแบบหนึ่งที่ เรียกว่า **REDD** หรือ **Reducing from Deforestation and Forest Degradation in Developing Countries** ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างถกเถียงและวางหลักเกณฑ์ในการจัดทำกลไก REDD ในประเทศไทยอย่างกว้างขวาง

โดย **ลดาวัลย์** ขยายความว่า ด้วยความยุ่งยากของ A/R CDM ทำให้ปัจจุบันมีเพียงไม่กี่ประเทศที่มีการขายคาร์บอนเครดิตในภาคป่าไม้ ดังนั้น รูปแบบ REDD จึงเข้ามาเป็นทางเลือก แต่จะแตกต่างกับ A/R CDM ที่เน้นการปลูกเพิ่มในพื้นที่เสื่อมโทรม และนำส่วนเพิ่มมาคิดเป็นคาร์บอนเครดิต ขณะที่ REDD เน้นการอนุรักษ์ป่าในพื้นที่เดิมไม่ให้ลดลง และขายคาร์บอนจากการชะลออัตราการลดลงของพื้นที่ป่า นอกจากนี้ REDD ยังเป็นกลไกใหม่ที่ยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น สามารถดำเนินการในพื้นที่ที่เป็นป่าอยู่แล้ว และเป็นแปลงเล็ก ๆ โดยไม่ต้องเป็นผืนใหญ่ ซึ่งขณะนี้ไทยเป็นหนึ่งในหลาย ๆ ประเทศที่ธนาคารโลกได้สนับสนุนให้พัฒนาเครื่องมือนี้ เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่กลไก REDD

แต่การนำกลไกนี้มาใช้ในประเทศไทยไม่ใช่เรื่องง่ายนัก เนื่องจากความไม่เข้าใจ และวิตกกังวลว่าการที่ไทยมุ่งสร้างกลไก เพื่อขายคาร์บอนเครดิต

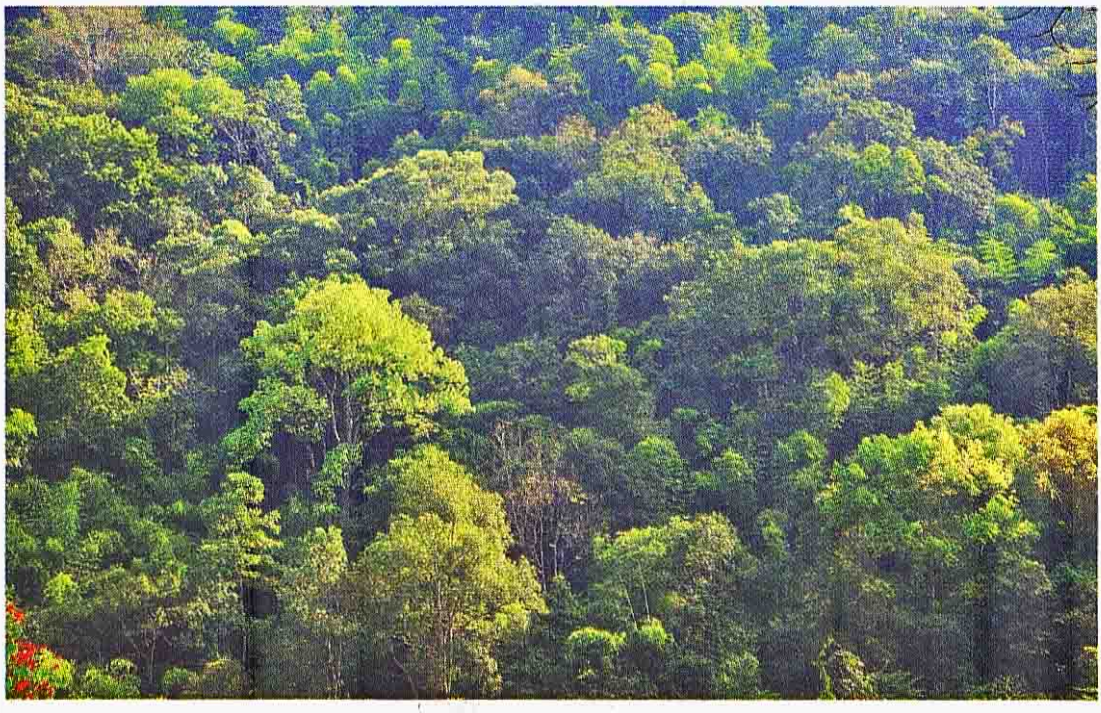

iQNewsAlert™
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net

กรุงเทพธุรกิจ
Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: GR/-
วันที่: พฤหัสบดี 6 ตุลาคม 2554
ปีที่: 1 **ฉบับที่:** 5 **หน้า:** 04(เต็มหน้า)
Col.Inch: 240 **Ad Value:** 360,000 **PRValue (x3):** 1,080,000 **คลิป:** สี่สี
คอลัมน์: GR>Special: สร้างกลไกคาร์บอนเครดิต-พันธบัตรป่าไม้เครื่องมือใหม่ระดมเงินทุน

แต่เพียงอย่างเดียวอาจเป็นผลเสียหากไทยถูกจัดให้อยู่ในข่ายต้องลดการปลดปล่อยคาร์บอนในอนาคต

ลดาวัลย์ บอกว่า แต่หากไม่มีความพยายามจะมองหาและนำมาตรการพิเศษมาใช้เพิ่มเติม ป่าก็มีแต่แนวโน้มลดลง ซึ่ง REDD เป็นแนวทางหนึ่งที่ควรนำมาใช้ เพียงแต่ต้องใช้เวลาในการสร้างฐานข้อมูลพื้นฐานของป่าที่จะขายคาร์บอนเครดิต และสามารถเน้นขายเครดิตให้กับภาคเอกชนภายในประเทศ เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าแทนที่จะขายให้กับตลาดต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามปัญหาที่ยังต้องแก้ไขรองรับกลไกนี้ คือ การรับรองสิทธิการอยู่อาศัยของชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณป่า ซึ่งมีสถานะคือผู้บุกรุก ดังนั้นกระบวนการรับรองสิทธิชุมชนจะต้องทำไปพร้อมกันด้วย โดยอาจเป็นมติคณะรัฐมนตรี หรือเร่งนำ พ.ร.บ.ป่าชุมชนออกมาบังคับใช้ เพื่อให้ชาวบ้านมีความเป็นเจ้าของคาร์บอนเครดิตนั้น โดยรัฐทำหน้าที่เพียงช่วยบริหารจัดการ

นอกเหนือจากกลไก REDD แล้ว ยังมีกลไกอื่นที่อยู่ระหว่างการพัฒนา เพื่อนำมาเป็นทางเลือกหนึ่งในการระดมทุนปลูกป่า **อดิศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ที่ปรึกษาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) คณบดี คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)** บอกว่า เมื่อปี 2548 ทีดีอาร์ไอได้เคยศึกษาเรื่องการจัดอันดับความสำคัญของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าอันดับ 1 เป็นเรื่องทรัพยากรป่าไม้ เนื่องจากการสูญเสียทรัพยากรป่าไม้ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ โดยมีการคำนวณต้นทุนจากการสูญเสียพื้นที่ป่ารายปี มูลค่าเฉลี่ย 5 ปี (2542-2546) รวมถึง 80,813 ล้านบาทต่อปี ซึ่งถือเป็นมูลค่าความเสียหายสูงสุด

ขณะเดียวกันได้มีการสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าประชาชน 16.3% มีความเห็นว่าปัญหาการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้เป็นปัญหาสำคัญที่สุดของประเทศ เป็นอันดับ 2 รองจากปัญหาน้ำ นับเป็นการยืนยันถึงความรุนแรงของปัญหาป่าไม้ และการรู้ถึงปัญหาของประชาชน แต่การรับรู้ดังกล่าวไม่ใช่หลักประกันว่าการบุกรุกทำลายป่าจะยุติลง

อดิศร์ บอกว่า ถึงเวลาต้องหากลไกใหม่ๆ มาใช้ในการระดมเงิน และความสนใจจากทุกภาคส่วนมาที่การอนุรักษ์ป่าไม้อย่างจริงจัง โดยพันธบัตรป่าไม้ (Forest Bond) เป็นรูปแบบที่น่าสนใจ ซึ่งถูกนำมาใช้แล้วในต่างประเทศนั้น เช่น ในสหรัฐอเมริกา ขณะนี้ถูกบรรจุในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมปี 2555-2559 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ขณะเดียวกันสำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ให้มีการศึกษาในเรื่องนี้ โดยผลการวิจัยจะได้ข้อสรุปในปี 2555

ทั้งนี้แนวทางของพันธบัตรป่าไม้นั้น ต้องตั้งหลักก่อนว่าต้องการระดมทุน เพื่อไปใช้ในการฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และออกพันธบัตรเป็นล็อต เพื่อนำเงินไปใช้ในการฟื้นฟูป่าป้องกัน และใช้เงินในการผลักดันคนบุกรุกออกจากป่า เช่น ต้องการใช้เงิน 1,000 ล้านบาท ก็ออกพันธบัตรในวงเงินเท่านั้น และให้หน่วยงานที่เหมาะสมเป็นผู้ออกพันธบัตรก้อนนี้ โดยมองว่าองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) เหมาะสมที่สุด เพราะเป็นรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ ส่วนดอกเบี้ยอาจต่ำกว่าดอกเบี้ยพันธบัตรทั่วไปเล็กน้อย หรือ 4-5%

สำหรับผลตอบแทนมาจากหลากหลายแนวทาง ซึ่งอยู่ที่การศึกษาข้อดีข้อเสียต่อไป โดยเบื้องต้นรายได้จะมาจาก 1.จากการขายไม้ในป่าที่ปลูกตามสัดส่วนที่เหมาะสม เช่น 1 ต้นต่อไร่ต่อปี เป็นต้น และรับรองแหล่งกำเนิดให้ชัดเจน 2.รายได้จากการจัดการท่องเที่ยว ซึ่งอาจให้เอกชนเข้ามาจัดท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีเงื่อนไขให้มีการปลูกป่าเสริมด้วย และเก็บผลตอบแทนรายปีจากเอกชน 3.กลไก REDD จากการขายคาร์บอนเครดิต 4.ให้โครงสร้างค่าน้ำดิบใส่ต้นทุนค่าน้ำจากต้นน้ำเข้าไปด้วย เพื่อให้ผู้ใช้น้ำรับผิดชอบในการช่วยดูแลป่าต้นน้ำ 5.ให้รัฐจัดสรรเงินสนับสนุนเป็นรายปี 6.ให้โรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อมลพิษเข้ามาซื้อคาร์บอนเครดิตจากป่าในสัดส่วนที่มีการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการผลิต 7.ให้อยู่ในโครงสร้างราคาน้ำมัน ในด้านของผู้ซื้อพันธบัตรนั้น เชื่อว่าประชาชนและธุรกิจเอกชนพร้อมสนับสนุนอยู่แล้ว โดยเฉพาะเอกชนที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างภาพลักษณ์

หลายแนวทางดูเหมือนจะเป็นไปได้ยากที่จะนำมาใช้ในประเทศไทย แต่**อดิศร์** บอกว่า เมื่อทุกคนเห็นว่าปัญหาของป่าถูกทำลายเป็นเรื่องใหญ่ และส่งผลกระทบให้เกิดภัยพิบัติอย่างที่เห็น ทุกคนก็ต้องลงมือทำ การจะบอกว่ารักป่าอย่างเดียวคงไม่มีประโยชน์ เพราะหากทุกคนไม่ช่วยกันดูแลป่า และปล่อยให้ป่าหายไป ก็ส่งผลกระทบให้เกิดภัยพิบัติอย่างที่เห็น และสุดท้ายก็เป็นต้นทุนของสังคม ประชาชน และผู้ประกอบการ

อดิศร์ บอก**จำนวนป่าที่ยังลดลง เป็นบทพิสูจน์ว่าอุดมการณ์ จิตสำนึก หรือปล่อยให้เทวดาดูแลป่าอาจไม่พอ** หรือจะให้เป็นหน้าที่ของสองหน่วยงานหลักอย่างกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ

iQNewsAlert™
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net

กรุงเทพธุรกิจ
Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: GR/-
วันที่: พฤหัสบดี 6 ตุลาคม 2554
ปีที่: 1 **ฉบับที่:** 5 **หน้า:** 04(เต็มหน้า)
Col.Inch: 240 **Ad Value:** 360,000 **PRValue (x3):** 1,080,000 **คลิป:** สี่สี
คอลัมน์: GR>Special: สร้างกลไกคาร์บอนเครดิต-พันธบัตรป่าไม้เครื่องมือใหม่ระดมเงินทุน

หากไม่มีความพยายามจะมองหาและนำมาตรการพิเศษมาใช้เพิ่มเติม ป่าก็มีแต่แนวโน้มลดลง ซึ่ง REDD เป็นแนวทางหนึ่งที่ควรนำมาใช้ เพียงแต่ต้องใช้เวลาในการสร้างฐานข้อมูลพื้นฐานของป่าที่จะขายคาร์บอนเครดิต

ลดาวัลย์ พวงจิตร

จำนวนป่าที่ยังลดลงเป็นบทพิสูจน์ว่าอุดมการณ์จิตสำนึกหรือปล่อยให้เทวดาดูแลป่าอาจไม่พอ

อดิศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

พันธุ์พืช ก็ไปไม่รอดเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นเพราะงบประมาณ และกำลังคนที่มีน้อยมากเมื่อเทียบกับการดูแลป่าหลายสิบล้านไร่

ดังนั้นพันธบัตรป่าไม้ที่เกิดจากการระดมทุนจากเอกชน จะทำให้กรมป่าไม้หรือกรมอุทยานฯ มีเงินนำไปบำรุงและฟื้นฟู รวมถึงบำรุงป่า พร้อมใช้เป็นเงินค่าชดเชยให้กับประชาชนที่บุกรุก เพื่อให้ออกจากพื้นที่ จากปัจจุบันที่ใครบุกรุกป่าก็จะใช้วิธีผลักดัน และฟ้องดำเนินคดี รวมถึงฟ้องร้องค่าเสียหายเป็นเงินไร่ละ 1.5 แสนบาท ซึ่งวิธีการนี้ใช้ไม่ได้ผล เพราะชาวบ้านที่บุกรุกป่าส่วนหนึ่ง เพราะต้องการที่ดินทำกิน และยากจน

นอกจากนี้ยังมองว่า ในการจัดการป่าไม้นั้น การให้ประชาชนโดยเฉพาะชุมชนรอบป่าสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้ โดยให้คนอยู่กับป่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด เพื่อให้ประชาชนช่วยกันสอดส่องดูแล เพียงแต่ต้องจำกัดเขตการอยู่อาศัย และเลือกทำในพื้นที่ที่ชุมชนเข้มแข็งเท่านั้น

และหากจะแก้ไขปัญหาบุกรุกป่าได้อย่างบูรณาการ ประเทศไทยจำเป็นต้องวางแนวทางบริหารจัดการป่าไม้อย่างเป็นระบบในระยะยาว 5 ปี โดยมีหน่วยงานหลักอย่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มาดูแลในภาพรวม เพราะปัญหานี้เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่แตกต่างกัน ขณะที่สศช. มีหน้าที่ทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอยู่แล้ว สามารถเป็นศูนย์กลางในการระดมความคิดเห็น และกำหนดแผนการบริหารจัดการ ซึ่งจะทำให้ป่าไม้ถูกแก้ไขอย่างเป็นระบบมากขึ้น

iQNewsAlert™
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net